

3

Bilimsel Araştırma Basamakları

4

Literatür Nedir?

(Kaynak, kaynakça, bilgi kaynağı: TDK)

- Yazılı eserlerden oluşan bir yapıdır. (Britannica Ansiklopedisi)
- Belirli bir konuyla ilgili kitaplar ve yazılardır. (Oxford İngilizce Sözlük ve Merriam-Webster)

Literatür Araştırması / Taraması Nedir?

- Var olan kaynak ve belgeleri inceleyerek veri toplamaya **literatür taraması** denir.
 - Araştırma problemi belirlenmeden önce araştırmacı bir **ön literatür taraması** yapar.
 - Araştırma problemini oluşturduktan sonra ilgili literatürü **detaylı** bir şekilde inceler, problemini gözden geçirir ve ilgili literatürle ilişkilendirir.

Literatür Nedir?

Birincil Kaynaklar

- Genellikle orijinal araştırma sonuçlarının ilk resmi raporudur.
- Örnekler:
 - **Bilimsel dergi makaleleri** (çoğunlukla tam makaleler, editöre mektuplar, kısa iletişim makaleleri vb.)
 - **Makaleler** (bilimsel bir konferansta veya sempozyumda sunulan basılı makalelerin (kitap formunda) derlenmesi)
 - **Tezler - Patentler**

İkincil Kaynaklar

- Bazı örnekler:
 - **Literatür inceleme makaleleri** (dar alanda son araştırma makalelerini özetleyen makaleler) – **Review**
 - Birincil literatürün yerini belirlemek ve erişmek için **indeksleme ve özetleme veritabanları** (Science Citation Index gibi)

Üçüncül Kaynaklar

- **Diğer her şey.**
- Bazı örnekler:
 - **Sözlükler ve ansiklopediler**
 - **Elkitapları** (Handbooks)
 - **Kitap** vs ...

Literatür Araştırmasının Hedefleri

- ❖ Bir lisansüstü öğrencisi, literatürü gözden geçirmek için oldukça zaman harcamalıdır.
- ❖ "**Araştırma**" ve "**Kaynak Araştırması**" el ele gitmelidir.

*Araştırma sürecinin bir parçası olarak literatür araştırması yaparken, **üç temel hedefiniz vardır. Literatür taramasını tamamladıktan sonra, aşağıdakileri yapabilmek isteyeceksiniz:***

- 1. En son gelişmeleri belirlemek** (konunuzun mevcut bilgilerini ve anlayışını tanımanıza izin verir).
- 2. Mevcut bilgilerdeki eksiklikleri saptamak** (daha önce bilinmeyen veri kaynakları ve ilgili araştırmaları ortaya koymak)
- 3. Gelecekteki araştırmalar için en verimli yön (leri) eleştirel olarak değerlendirmek** (soruna tamamen yeni fikir ve yaklaşımlar kazandırm, araştırmanızı kabul edilen araştırma standartlarıyla değerlendirin ve karşılaştırın)

Literatür araştırması ne sağlar ?

- Araştırma konusuyla ilgili önceden yapılmış çalışmalar incelenir, konuyla ilgili geniş çaplı bilgi elde edilir,
- Araştırmacının araştırma problemi hakkındaki düşünceleri netleşir.
- Aynı konuda önceden yapılmış araştırmalarda eksik kalmış ya da geliştirilmeye açık noktalar varsa araştırma bu noktalara yönlendirilebilir.
- Literatür taraması sırasında araştırmacı, aynı ya da benzer konularda yapılmış çalışmaları inceleyerek kendi çalışmasının literatür içinde nerede yer alacağı hakkında bir fikir sahibi olur.

Literatür taraması tezin tamamına bir sıçrama tahtası olur...

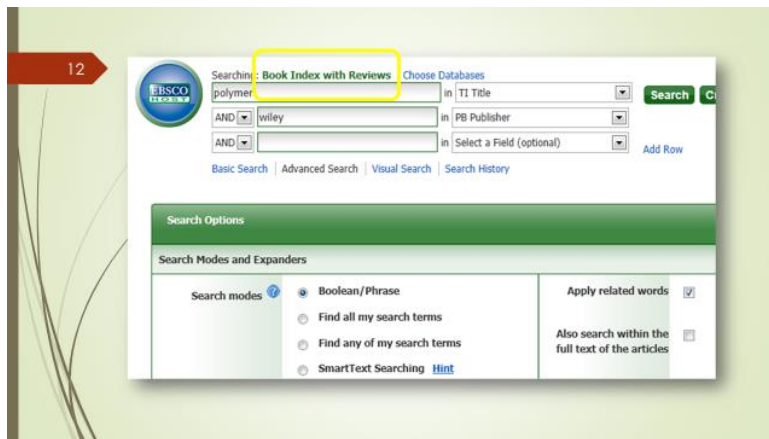
"Two hours in the library can save six months in the laboratory"

Literatür araştırması nasıl yapılır ?

- Genel kural; Genel bilgi kaynakları (ikincil ve üçüncül kaynaklar) ile başlayıp, dolayısıyla geniş bir arka plan elde edip, özel bilgi kaynaklarıyla (birincil kaynaklar) devam etmek.

Literatür Araştırması – ÖDEV

Teslim tarihi: 21.11.2018

1. *Literatür araştırması konusu öğrenciler tarafından belirlenecek*
2. Araştırmada izlenen yol izi belirtilecek
3. Kaynaklar listesi verilecek